Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 27 juni 2013 *

”Civilrättsligt samarbete — Medling på privaträttens område — Direktiv 2008/52/EG — Nationell lagstiftning i vilken det föreskrivs ett obligatoriskt medlingsförfarande — Anledning saknas att döma i saken”

I mål C-492/11,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF framställd av Giudice di Pace di Mercato San Severino (Italien) genom beslut av den 21 september 2011, som inkom till domstolen den 26 september 2011, i målet

Ciro Di Donna

mot

Società imballaggi metallici Salerno srl (SIMSA),

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Ilešič samt domarna E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh, C. Toader (referent) och C.G. Fernlund,

generaladvokat: J. Kokott,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av S. Varone, avvocato dello Stato,

— Frankrikes regering, genom G. de Bergues och J-S. Pilczer, båda i egenskap av ombud,

— Österrikes regering, genom A. Posch, i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom F. Moro och M. Wilderspin, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 11 april 2013 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

* Rättegångsspråk: italienska.

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/52/EG av den 21 maj 2008 om vissa aspekter på medling på privaträttens område (EUT L 136, s. 3), av artiklarna 6 och 13 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som undertecknades i Rom den 4 november 1950, samt av artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Ciro Di Donna och Società Imballaggi Metallici Salerno (SIMSA) srl (nedan kallat SIMSA) angående ersättning för skada på hans bil. Giudice di Pace di Mercato San Severino avser att tillämpa det i italiensk rätt föreskrivna obligatoriska medlingsförfarandet på denna tvist.

Tillämpliga bestämmelser

Unionslagstiftning

3 Skälen 8 och 10 i direktiv 2008/52 har följande lydelse:

”(8) Bestämmelserna i detta direktiv bör enbart tillämpas på medling i gränsöverskridande tvister, men ingenting bör hindra medlemsstaterna från att tillämpa sådana bestämmelser även på interna medlingsförfaranden.

…

(10) Detta direktiv bör tillämpas på förfaranden genom vilka två eller flera parter i en gränsöverskridande tvist på egen hand och på frivillig väg försöker göra upp tvisten i godo med hjälp av en medlare. Direktivet bör tillämpas i tvister på privaträttens område. …”

4 I artikel 1.1 i direktivet föreskrivs följande:

”Syftet med detta direktiv är att underlätta tillgången till alternativ tvistlösning och att främja uppgörelser i godo genom att uppmuntra användningen av medling och genom att säkra ett väl avvägt samspel mellan medling och domstolsförfaranden.”

5 I artikel 3 a i nämnda direktiv föreskrivs följande:

”… gäller följande definitioner:

a) *medling*: ett strukturerat förfarande, oavsett beteckning, genom vilket två eller flera parter i en tvist på egen hand frivilligt försöker nå en överenskommelse om lösning av tvisten med hjälp av en medlare. Förfarandet kan inledas av parterna, eller föreslås eller beslutas av domstol eller föreskrivas enligt en medlemsstats lagstiftning.

…”

6 I artikel 5.2 i detta direktiv föreskrivs följande:

”Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av nationell lagstiftning enligt vilken medling är obligatorisk eller förenad med fördelar eller sanktioner, oavsett om detta gäller före eller efter det att ett domstolsförfarande har inletts, under förutsättning att sådan lagstiftning inte hindrar parterna från att utöva sin rätt till domstolsprövning.”

7 Artikel 7.1 i direktiv 2008/52 har följande lydelse:

”Med tanke på att medlingen är avsedd att genomföras på sådant sätt att den konfidentiella karaktären respekteras ska medlemsstaterna säkerställa att, om inte parterna kommer överens om något annat, varken medlarna eller de som är involverade i hanteringen av medlingsprocessen åläggs att i domstolsförfaranden rörande privaträttsliga frågor eller skiljedomsförfaranden lämna vittnesmål om information som framkommer till följd av eller i samband med ett medlingsförfarande, utom:

a) när detta är nödvändigt av tvingande hänsyn till allmänintresset i den berörda medlemsstaten, särskilt när detta behövs för att tillvarata barns bästa eller förhindra fysisk eller psykisk skada på en person, eller

b) när det är nödvändigt att röja innehållet i medlingsöverenskommelsen för att överenskommelsen ska kunna genomföras eller verkställas.

…”

Italiensk rätt

Lagstiftningsdekret nr 28/2010

8 Lagstiftningsdekret nr 28 av den 4 mars 2010, om genomförande av artikel 60 i lag nr 69 av den 18 juni 2009 om medling för att åstadkomma förlikning i tvistemål (GURI nr 53 av den 5 mars 2010) (nedan kallat lagstiftningsdekret nr 28/2010), överlämnades till Europeiska kommissionen som nationell åtgärd för införlivande av direktiv 2008/52.

9 I artikel 5.1 i detta dekret föreskrivs följande:

”Den som avser att väcka talan vid domstol avseende en tvist om samägande, sakrätter, uppdelning, arvskiften, familjerättsliga avtal, uthyrning, saklån, uthyrning av företag, skadestånd på grund av framförande av fordon och båtar, medicinskt ansvar och förtal genom tryckt skrift eller genom annat spridande till allmänheten, försäkringsavtal, bankavtal och finansiella avtal, är skyldig att först anlita ett sådant medlingsförfarande som avses i förevarande dekret ... Genomförandet av medlingsförfarandet är ett villkor för att talan ska kunna väckas vid domstol. Invändning om rättegångshinder måste resas av svaranden, vid äventyr av preklusion, eller ex officio av domstolen senast vid det första sammanträdet. Domstolen ska, när den noterar att medlingen redan inletts men inte är avslutad, fastställa datum för nästa sammanträde efter det att fristen enligt artikel 6 har löpt ut. Domstolen ska gå till väga på samma sätt när medling inte har skett och samtidigt fastställa en frist om femton dagar för parterna för att framställa en begäran om medling.”

10 Artikel 6 i nämnda dekret har följande lydelse:

”1. Det obligatoriska medlingsförfarandet ska vara avslutat inom fyra månader.

…”

11 Artikel 8 i lagstiftningsdekret nr 28/2010, i dess lydelse enligt lag nr 148 av den 14 september 2011 (GURI nr 216 av den 16 september 2011, s. 1), reglerar medlingsförfarandets förlopp. I denna artikel föreskrivs följande:

”1. När det framställs en begäran om medling, utser den ansvariga personen inom organet en medlare och fastställer ett datum för det första sammanträdet med parterna som måste hållas inom femton dagar räknat från det datum när begäran lämnades in. …

…”

12 I artikel 11 i dekret nr 28/2010 föreskrivs följande:

”1. Om en uppgörelse i godo har träffats ska medlaren upprätta ett protokoll till vilket texten till denna överenskommelse ska bifogas. När det inte har uppnåtts någon överenskommelse kan medlaren lämna ett förlikningsförslag. Medlaren ska under alla förhållanden lämna ett förlikningsförslag om parterna vid någon som helst tidpunkt under förfarandet gemensamt begär detta. Medlaren ska innan han lämnar förslaget underrätta parterna om eventuella följder enligt artikel 13.

...

4. Om förlikningen misslyckas upprättar medlaren ett protokoll i vilket vederbörande anger sitt förslag. Protokollet skrivs under av parterna och medlaren, som bestyrker parternas underskrift eller anger att de är oförmögna att skriva under. I samma protokoll anger medlaren om en av parterna har underlåtit att delta i medlingsförfarandet.”

13 I artikel 13 i nämnda dekret, vilken avser rättegångskostnader, föreskrivs följande:

”1. När avgörandet i målet helt motsvarar förslaget ska domstolen besluta att inte bevilja ersättning för de kostnader som den vinnande parten har haft om vederbörande har förkastat förslaget och kostnaderna kan hänföras till perioden efter det att förslaget lagts fram. Domstolen ska förplikta denna part att ersätta de kostnader som den tappande parten har haft för samma period samt att betala ett ytterligare belopp till staten motsvarande ansökningsavgiften. Artiklarna 92 och 96 i civilprocesslagen [Codice di procedura civile] förblir tillämpliga. Bestämmelserna i denna punkt ska dessutom gälla för den ersättning som lämnats till medlaren och för den ersättning som ska betalas till den sakkunnige enligt artikel 8.4.

2. När avgörandet i målet inte helt motsvarar förslaget kan domstolen om det föreligger allvarliga och exceptionella skäl dock besluta att inte bevilja ersättning för de kostnader som den vinnande parten har haft för den ersättning som utgetts till medlaren och för den ersättning som ska betalas till den sakkunnige enligt artikel 8.4.”

Ministerdekret nr 180/2010

14 Den italienska regeringen har genom förordning antagit ministerdekret nr 180 av den 18 oktober 2010, i dess lydelse enligt ministerdekret nr 145 av den 6 juli 2011 (nedan kallat ministerdekret nr 180/2010). Vad beträffar förevarande mål föreskrivs följande i artikel 16 i ministerdekret nr 180/2010:

”1. Ersättningen omfattar kostnaderna för att inleda förfarandet samt medlingskostnaderna.

2. Vad beträffar kostnaderna för att inleda förfarandet ska vardera parten betala ett belopp på 40,00 euro som räknas in i den slutliga ersättningen. Den part som begär medling ska betala detta belopp i samband med att begäran om medling lämnas in medan den part som kallas till medling betalar i samband med att vederbörande inträder i förfarandet.

3. Vad beträffar medlingskostnaderna ska vardera parten betala det belopp som anges i tabell A som bifogas nämnda dekret.

4. Maximibeloppet för medlingskostnaderna enligt tabell A för var och en av intervallerna

a) får höjas – dock med maximalt en femtedel – med hänsyn tagen till ärendets särskilda vikt, komplexitet eller svårighetsgrad,

b) ska höjas – dock med maximalt en fjärdedel – om medlingen lyckas,

c) ska höjas med en femtedel om förslag läggs fram med stöd av artikel 11 i lagstiftningsdekretet [nr 28/2010],

d) ska, när det gäller frågor som behandlas i artikel 5.1 i lagstiftningsdekret [nr 28/2010], reduceras med en tredjedel för de första sex intervallerna, och med hälften för de övriga, förutom den reducering som anges i led e i denna punkt; angående samma frågor ska inga andra höjningar av dem som behandlas i denna artikel tillämpas, med undantag för den höjning som anges i led b i denna punkt,

e) ska reduceras till 40 euro för det första intervallet och till 50 euro för övriga intervaller, oavsett om led c i denna punkt tillämpas, när ingen av motparterna till den part som har begärt medlingen deltar i förfarandet.

…

14. Avvikelse från minimibeloppen för ersättningen enligt tabell A, som bifogas förevarande dekret, får ske för var och en av intervallerna.”

15 Tabell A, som avses i artikel 16.4 i ministerdekret nr 180/2010, ser ut på följande sätt:

Tvisteföremålets värde	Kostnader (per part)
Upp till 1 000 euro	65 euro
Mellan 1 001 euro och 5 000 euro	130 euro
Mellan 5 001 euro och 10 000 euro	240 euro
Mellan 10 001 euro och 25 000 euro	360 euro
Mellan 25 001 euro och 50 000 euro	600 euro
Mellan 50 001 euro och 250 000 euro	1 000 euro
Mellan 250 001 euro och 500 000 euro	2 000 euro
Mellan 500 001 euro och 2 500 000 euro	3 800 euro
Mellan 2 500 001 euro och5 000 000 euro	5 200 euro
Över 5 000 000 euro	9 200 euro

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

16 Ciro Di Donna väckte talan mot bolaget SIMSA och yrkade ersättning för den skada som en gaffeltruck tillhörande bolaget åsamkat kärandens bil. Som framgår av handlingarna i målet bestred inte SIMSA omständigheterna i målet, utan begärde att det första sammanträdet skulle skjutas upp för att SIMSA skulle kunna väcka regresstalan mot det försäkringsbolag i vilket SIMSA tecknat en

försäkring avseende skadestånd utanför avtalsförhållanden. SIMSA hävdade dock i detta avseende att tvisten borde hänskjutas till det obligatoriska medlingsförfarande som föreskrivs i lagstiftningsdekret nr 28/2010, innan SIMSA väckte talan mot nämnda försäkringsbolag.

17 Enligt den hänskjutande domstolen är detta dekret tillämpligt på omständigheterna i målet eftersom det avtalsförhållande mellan SIMSA och det försäkringsbolag som regresstalan avser, omfattas av det försäkringsområde som inbegrips i det obligatoriska medlingsförfarandet enligt artikel 5.1 i nämnda dekret som måste genomföras för att talan ska kunna väckas vid domstol. Giudice di Pace di Mercato San Severino fann dock att det var oklart huruvida den frist på 45 dagar inom vilken regresstalan ska väckas, eller även den frist på fyra månader som krävs för medlingsförfarandets genomförande, ska beaktas vid fastställandet av datum för nästa sammanträde. Den hänskjutande domstolen fann vidare i likhet med SIMSA att det är oklart om bestämmelserna i lagstiftningsdekret nr 28/2010 är förenliga med unionsrätten.

18 Under dessa förhållanden beslutade Giudice di Pace di Mercato San Severino att vilandeförklara målet och att hänskjuta följande frågor till EU-domstolen:

”Utgör artiklarna 6 och 13 i [Europeiska] konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna …, [direktiv 2008/52], den allmänna unionsrättsliga principen om ett effektivt domstolsskydd samt unionsrätten i sin helhet rent generellt hinder för att det i någon av Europeiska unionens medlemsstater införs en lagstiftning såsom den som har införts i Italien genom lagstiftningsdekret nr 28/2010 och ministerdekret nr 180/2010 …, enligt vilken

1) domstolen i det påföljande domstolsförfarandet kan beakta bevis som är till förfång för en part som utan giltigt skäl har underlåtit att delta i ett obligatoriskt medlingsförfarande,

2) domstolen ska besluta att inte bevilja ersättning för de kostnader som den vinnande parten har haft om vederbörande har förkastat ett förlikningsförslag och kostnaderna kan hänföras till perioden efter det att förslaget lades fram, och domstolen ska förplikta denna part att ersätta de kostnader som den tappande parten har haft för samma period samt att betala en ytterligare avgift till staten motsvarande det belopp som redan har betalats som ansökningsavgift (enhetsavgift) om avgörandet i det mål som inletts efter det att det förkastade förslaget lagts fram helt motsvarar förslaget,

3) domstolen, om det föreligger allvarliga och exceptionella skäl, kan besluta att inte bevilja ersättning för de kostnader som den vinnande parten har haft för den ersättning som utgetts till medlaren och för den ersättning som ska betalas till den sakkunnige, även om avgörandet i målet inte helt motsvarar förslaget,

4) domstolen ska förplikta den part som utan giltigt skäl har underlåtit att delta i medlingsförfarandet att betala ett belopp till staten motsvarande ansökningsavgiften för målet,

5) medlaren kan, eller till och med ska, lägga fram ett förslag till förlikning även om det inte har uppnåtts någon överenskommelse mellan parterna och även om parterna har underlåtit att delta i förfarandet,

6) medlingsförsöket ska ha avslutats inom fyra månader,

7) talan kan väckas först när det av medlaren upprättade protokollet över det misslyckade förlikningsförsöket, innehållande uppgift om det förkastade förslaget, har inkommit till medlingsorganets kansli, även om det har gått längre tid än fyra månader från det att medlingsförfarandet inleddes,

8) det inte är uteslutet att medlingsförfarandena kan komma att mångdubblas – vilket medför att tvistlösningen tar längre tid - lika många gånger som det framställs nya lagenliga yrkanden i ett och samma mål som redan har inletts,

9) kostnaderna för det obligatoriska medlingsförfarandet är minst dubbelt så höga som kostnaderna för det domstolsförfarande som medlingen avser att förhindra och den oproportionerliga skillnaden ökar exponentiellt allteftersom tvisteföremålets värde ökar (så att kostnaderna för medlingen till slut blir mer än sex gånger så höga som kostnaderna för domstolsförfarandet) eller ju mer komplicerad tvisten är (när det i sistnämnda fall är nödvändigt att utse en sakkunnig till vilken båda parterna i förfarandet ska betala ersättning och vilken hjälper medlaren i tvister som kräver särskilda tekniska kunskaper utan att det tekniska utlåtandet eller uppgifterna från den sakkunnige får användas i det påföljande domstolsförfarandet)?”

Utvecklingen i målet efter det att begäran om förhandsavgörande framställts

19 EU-domstolen har i en begäran om förtydligande bett den hänskjutande domstolen att motivera varför begäran om förhandsavgörande behövs för att lösa tvisten i det nationella målet. Den hänskjutande domstolen har i sitt svar till EU-domstolen den 9 mars 2012 uppgett att om EU-domstolen skulle finna att den nationella lagstiftningen är oförenlig med unionsrätten, kan den hänskjutande domstolen inte längre kräva att tvisten i det nationella målet undergår ett medlingsförfarande, vilket skulle inverka på beräkningen av fristerna avseende utsättandet av sammanträdesdatum.

20 Corte costituzionale slog i dom nr 272/2012 av den 24 oktober 2012 fast att vissa artiklar i lagstiftningsdekret 28/2010, däribland artiklarna 5.1, 8.5 och 13 – med undantag vad gäller sistnämnda artikel för hänvisningarna till artiklarna 92 och 96 i civilprocesslagen, vilka dock saknar betydelse i det nationella målet –, är oförenliga med konstitutionen.

21 Av den domen följer bland annat att fastställandet av att artikel 5.1 i lagstiftningsdekret nr 28/2010 är oförenlig med konstitutionen innebär att det inte längre krävs att ett medlingsförfarande har genomförts för att talan ska få väckas, och att parterna hädanefter inte behöver anlita medlingsförfarandet.

22 I skrivelse av den 14 december 2012 begärde domstolens kansli att den hänskjutande domstolen skulle redogöra för följderna av domen i mål nr 272/2012, såväl för det nationella mål som anhängiggjorts vid densamma, som för begäran om förhandsavgörande.

23 I skrivelse av den 17 januari 2013 svarade nämnda domstol att den vidhöll sin begäran om förhandsavgörande. Den tog emellertid inte ställning till eventuell inverkan av nämnda dom på det kommande avgörandet i det nationella målet eller till relevansen av de tolkningsfrågor som ställts till domstolen.

Begäran om förhandsavgörande

24 Av domstolens praxis följer att det i det förfarande som genom artikel 267 FEUF instiftats för samarbete mellan EU-domstolen och de nationella domstolarna uteslutande ankommer på den nationella domstolen, vid vilken målet anhängiggjorts och vilken har ansvaret för det rättsliga avgörandet, att mot bakgrund av de särskilda omständigheterna i målet bedöma såväl om ett förhandsavgörande är nödvändigt för att döma i saken som relevansen av de frågor som ställs till domstolen. Domstolen är följaktligen i princip skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som har ställts avser tolkningen av en unionsbestämmelse (se, bland annat, dom av den

15 december 1995 i mål C-415/93, Bosman, REG 1995, s. I-4921, punkt 59, av den 13 mars 2001 i mål C-379/98, PreussenElektra, REG 2001, s. I-2099, punkt 38, och av den 9 december 2010 i mål C-241/09, Fluxys, REU 2010, s. I-12773, punkt 28).

25 Domstolen har emellertid även fastslagit att den, för att pröva sin behörighet, i undantagsfall måste pröva de förutsättningar under vilka frågorna hänskjutits till den av nationell domstol. En begäran från en nationell domstol kan bara avvisas av EU-domstolen då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i målet vid den nationella domstolen eller då frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (se, bland annat, domen i det ovannämnda målet PreussenElektra, punkt 39, dom av den 23 april 2009 i mål C-544/07, Rüffler, REG 2009, s. I-3389, punkt 38, av den 19 november 2009 i mål C-314/08, Filipiak, REG 2009, s. I-11049, punkt 42, och av den 26 februari 2013 i mål C-399/11, Melloni, punkt 29).

26 Domstolen erinrar således om att det, enligt fast rättspraxis, framgår av såväl ordalydelsen som av systematiken i artikel 267 FEUF att förfarandet med förhandsavgörande förutsätter att ett mål faktiskt är anhängigt vid den nationella domstolen, och att den nationella domstolen inom ramen för detta mål kommer att meddela ett avgörande med avseende på vilket förhandsavgörandet kan beaktas (se, för ett liknande resonemang, bland annat dom av den 20 januari 2005 i mål C-225/02, García Blanco, REG 2005, s. I-523, punkt 27 och där angiven rättspraxis).

27 Den nationella lagstiftning som är tillämplig i det nationella målet är emellertid, till följd av Corte costituzionales dom av den 24 oktober 2012, inte längre densamma som den som beaktades i samband med begäran om förhandsavgörande (se, analogt, domen i det ovannämnda målet Fluxys, punkt 32). Eftersom det i nämnda dom fastställdes att vissa bestämmelser i lagstiftningsdekret nr 28/2010 är oförenliga med konstitutionen, är dessa inte längre en del av den nationella rättsordningen.

28 Den hänskjutande domstolen har i sin skrivelse av den 17 januari 2013 visserligen påpekat att den önskar vidhålla sin begäran om förhandsavgörande, men den har inte preciserat varför dess tolkningsfrågor alltjämt är relevanta för att avgöra det nationella målet.

29 Som generaladvokaten har påpekat i punkterna 20 och 23 i sitt förslag till avgörande, är de nio tolkningsfrågor som ställts till domstolen numera av hypotetisk karaktär.

30 De fyra första frågorna avser nämligen huruvida en lagstiftning är förenlig med unionsrätten när den innebär att en nationell domstol dels kan använda bevisning som är till förfång för den part som utan giltigt skäl har underlåtit att delta i ett obligatoriskt medlingsförfarande och förplikta denna part att till staten utge för kostnaderna ett belopp motsvarande ansökningsavgiften (artikel 8.5 i lagstiftningsdekret nr 28/2010), dels neka en vinnande part som förkastat erbjudandet om förlikning ersättning för kostnader och förplikta vederbörande att bära medlingskostnaderna (artikel 13 i dekretet). Dessa frågor avser således uteslutande bestämmelser som förklarats oförenliga med konstitutionen. Ändamålet med nämnda frågor har därmed förfallit, då de omtvistade nationella bestämmelserna inte längre är tillämpliga.

31 Vad gäller de fem sista frågorna, som avser medlingsförfarandets genomförande, fristerna för genomförandet samt kostnaderna för detsamma, ska det i likhet med vad som konstateras i punkt 27 ovan påpekas att den rättsliga ramen för tvisten i det nationella målet inte längre är den som den nationella domstolen beskrivit i sitt beslut om hänskjutande. Eftersom det slagits fast att artikel 5.1 i lagstiftningsdekret nr 28/2010 inte är förenlig med konstitutionen är parterna nämligen inte längre skyldiga att delta i ett medlingsförfarande. Som generaladvokaten har påpekat i punkt 29 i sitt förslag till avgörande är nämnda frågor således inte längre relevanta för avgörandet i det nationella målet.

32 Härav följer att domstolen, med hänsyn till hur tvisten utvecklats vid den hänskjutande domstolen med avseende på tillämplig rätt, inte kan pröva de frågor som hänskjutits till densamma (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Fluxys, punkt 34).

Rättegångskostnader

33 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

Det finns inte längre anledning att besvara de tolkningsfrågor som Giudice di Pace di Mercato San Severino (Italien) har ställt i beslut av den 21 september 2011 i mål C-492/11.

Underskrifter